

Niet-technische samenvatting 2015361

1 Algemene gegevens

1.1 Titel van het project	Onderzoek voor markttoelating van voeradditieven bij pluimvee
1.2 Looptijd van het project	1 februari 2016- 1 februari 2021
1.3 Trefwoorden (maximaal 5)	Registratie, markttoelating, voeradditieven, effectiviteit, tolerantie

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project.	☐ Fundamenteel onderzoek
	☐ Translationeel of toegepast onderzoek
	☒ Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
<i>U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.</i>	☐ Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
	☐ Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
	☐ Hoger onderwijs of opleiding
	☐ Forensisch onderzoek
	☐ Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	De proeven onder dit project worden uitgevoerd om voeradditieven officieel te laten registreren voor toelating op de markt. Additieven zijn specifieke categorieën van middelen (geen diergeneesmiddelen) die aan diervoeders of drinkwater worden toegevoegd om de gezondheid van dieren en/of de verteerbaarheid van voedingsstoffen te verbeteren. Met het streven naar een zo laag mogelijk antibioticagebruik in de dierhouderij neemt het belang toe om alternatieven te vinden voor de ondersteuning van de gezondheid en de voedingsbehoefte van het dier. Ook het milieu speelt hierbij een rol: als voedingsstoffen niet goed benut worden door het dier, kunnen ze negatieve effecten hebben op de gezondheid van het dier, en bovendien wordt het overschot aan voedingsstoffen uitgescheiden met de mest. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot te hoge mineralengehaltes in de mest.
---	--

Voordat additieven officieel geregistreerd kunnen worden, moeten ze eerst beoordeeld worden op hun effectiviteit en veiligheid voor het doeldier. De European Food Safety Authority (EFSA) is de organisatie die deze beoordeling uitvoert. Degene die het additief wil laten registreren, moet een dossier aanleveren aan EFSA met daarin de resultaten van een aantal dierproeven, die de effectiviteit en veiligheid van het additief aantonen. Het uitvoeren van deze proeven is een wettelijke eis.

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?

Het project levert gegevens op die gebruikt worden door producenten van additieven om registratiedossiers aan te leggen. Registratiedossiers worden beoordeeld door de EFSA, om te bepalen of een additief effectief en veilig is voor het doeldier.

3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?

Binnen de looptijd van het project (5 jaar) worden maximaal 10800 vleeskuikens, 6400 leghennen, en 3840 jonge kalkoenen gebruikt.

3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?

De negatieve gevolgen voor het dierwelzijn bestaan uit het nemen van bloedmonsters, weefselmonsters en/of mestmonsters. Voor het nemen van weefselmonsters wordt het dier geëuthanaseerd. Het nemen van mestmonsters heeft op zichzelf geen negatieve gevolgen voor het dierwelzijn, maar de huisvesting op roosterbodems wel. Dit is echter noodzakelijk om 1) te zorgen dat de dieren geen strooisel of mest kunnen opnemen en 2) om schone mest zonder strooisel te kunnen verzamelen. Alleen op deze manier kunnen betrouwbare resultaten verkregen worden. Daarnaast is het in principe mogelijk dat hoge doseringen van het additief kunnen leiden tot negatieve gevolgen voor het dierwelzijn. Dit wordt echter getracht te allen tijde te voorkomen, omdat dit het proefdoel ondermijnt.

3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?

Ongeveer 95% van het aantal proefdieren per diercategorie valt in de categorie licht ongerief; ongeveer 5% valt in de categorie matig ongerief.

3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?

Dieren waarvan weefsels verzameld moeten worden voor onderzoek, worden geëuthanaseerd. De overige dieren verlaten het bedrijf in overeenstemming met wettelijke regelgeving.

4 Drie V's

4.1 **Vervanging**
Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.

Een essentieel kenmerk van registratieproeven is dat de proef uitgevoerd moet worden in het doeldier. Er is daarom geen vervanging (andere techniek of andere diersoort) mogelijk.

4.2 **Vermindering**

Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.

De benodigde aantallen dieren worden met statistische modellen berekend en er wordt gewerkt met het minimaal benodigde aantal dieren. Daarnaast wordt waar mogelijk hetzelfde dier gebruikt voor zowel bloed- als weefselmonsters, en wordt waar mogelijk hetzelfde monster gebruikt voor meerdere analyses.

4.3 **Verfijning**

Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.

Registratie van additieven vereist dat de proeven worden uitgevoerd in het doeldier. Aangezien dit project betrekking heeft op additieven voor pluimvee, bepaalt deze eis of er wordt gekozen voor vleeskuikens, leghennen, of kalkoenen. Door te werken met het doeldier zijn de resultaten van de studies zeer goed te vertalen naar toepassing in de praktijk.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

De dieren worden in principe op strooisel gehuisvest. Alleen in het geval dat het proefdoel vereist dat er mestmonsters genomen moeten worden, worden de dieren op roosterbodems gehuisvest, maar deze periode wordt zo kort mogelijk gehouden. Tijdens de periode dat de dieren op roosterbodems zijn gehuisvest, wordt het lichtschema (aantal uren licht en aantal uren donker) zodanig aangepast dat de dieren voldoende en afwisselend bewegen en rusten. Naar schatting wordt 50% van het aantal dieren per categorie gedurende een deel van de proefperiode op roostervloeren gehuisvest.

Mocht blijken dat, ondanks alle voorzorgen, een hoge dosering van het additief toch tot negatieve gevolgen voor het dierwelzijn leidt, dan wordt de proef afgebroken, waarna de dieren overgaan op voer zonder additief. Dit wordt dan onderdeel van het registratiedossier, waarbij aangegeven wordt dat de gebruikte dosering niet veilig is voor het doeldier.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

18 april 2016

Beoordeling achteraf

Nee

Andere opmerkingen

Nee